

manden allerede ved kontraktens indgåelse eller i begyndelsen af kontraktens løbeperiode giver erhververen varsel om, at han vil benytte sig af sin ret til opsigelse. Har erhververen uagtet ophavsmandens meddelelse og varsling ikke udnyttet værket, kan ophavsmanden gøre tilbagefaldsretten gældende i medfør af forslaget til § 55.

Der er ikke i forslaget til § 55 taget stilling til, hvorledes ophavsmanden kan udnytte de tilbagefaldne rettigheder. Den tilbagefaldne udnyttelsesret kan efter omstændighederne efter konkurrenceretlige grundsætninger være begrænset i forhold til erhververens interesser. Forslaget til § 55 har heller ikke konsekvenser for dansk rets almindelige regler om misligholdelse af kontrakter.

Til § 56

Til stk. 1

Efter den gældende ophavsretslovs § 28, stk. 1, giver overdragelse af ophavsret ikke erhververen ret til at ændre værket, når ikke andet er aftalt. Forslaget til § 56, stk. 1, medfører den ændring, at værket ikke må ændres »medmindre ændringen er sædvanlig eller åbenbart forudsat«. Bestemmelsen kan fraviges ved aftale, jf. lovforslagets § 53, stk. 4.

Ophavsretsudvalget har i betænkning nr. 1197/1990 foreslået, at det i loven præciseres, at overdragelse af ophavsret ikke giver erhververen ret til at ændre værket i større omfang, end hvad der er sædvanligt eller åbenbart forudsat ved udnyttelsen af den overdragne ret. Udvalgsforslaget indebærer, at udgangspunktet vedr. erhververens ændringsret vendes i forhold til den gældende bestemmelse. Bestemmelsen er i udvalgsforslaget ufravigelig.

Som begrundelse for forslaget anfører udvalget, at det ved mange former for overdragelse af udnyttelsesretten til et værk vil stå klart, at erhververen må være berettiget til at foretage større eller mindre ændringer af værket. Aftaler om overdragelse af retten til at filmatisere en roman vil fx typisk indebære, at romanen må bearbejdes i form af en drejebog. På samme måde må forlæggeren til et skønlitterært værk have adgang til at rette oplagte sprogejl i et manuskript uden udtrykkeligt samtykke fra forfatteren. I ansættelsesforhold må det ligeledes antages, at artikler til en avis kan undergives visse ændringer uden journalistens udtrykkelige samtykke.

Forslaget til stk. 1 har under høringen fået støtte fra bl.a. IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark, som dog finder, at bestemmelsen bør være fravigelig. Statens Musikråd har givet udtryk for

samme opfattelse, men finder at bestemmelsen bør være ufravigelig. Dansk Forfatterforening har under høringen generelt udtalt sig mod forslaget.

Kulturministeriet kan i hovedsagen tilslutte sig de af Ophavsretsudvalget fremførte synspunkter. I modsætning til udvalgsforslaget foreslås det dog at bevare udgangspunktet i den gældende bestemmelse, dvs. at erhververen ikke må ændre værket, medmindre ændringen er sædvanlig eller åbenbart forudsat. Endvidere finder ministeriet, at man bør fastholde princippet om fravigelighed. Der henvises herom til bemærkningerne i det indledende afsnit til kap. 3 og til bemærkningerne til forslaget til § 53, stk. 4.

Formålet med forslaget til stk. 1 er at lovfæste den hidtidige praksis, hvorefter man har indfortolket en stiltiende aftale om, at erhververen i begrænset omfang kan ændre værket. Om erhververen herefter uden samtykke må ændre værket, vil bl.a. afhænge af værkets art og de tekniske forhold ved udnyttelsen. Ved værker af en mere teknisk karakter såsom edb-programmer, vil det ofte ligge klart, at erhververen må foretage en vis tilpasning, jf. herved bestemmelsen i lovforslagets § 36, stk. 1, om den retmæssige erhververs adgang til at ændre et edb-program. Ved værker af en mere kunstnerisk beskaffenhed bør det derimod efter ministeriets opfattelse normalt være udelukket at ændre værket. Bestemmelsen giver således fx ikke filmproducenten adgang til i forbindelse med en filmatisering af en roman at ændre dennes grundtræk, medmindre forfatteren giver samtykke hertil, ligesom en forlægger heller ikke med hjemmel i bestemmelsen må ændre handlingen eller andre karakteristika i en roman.

Det bemærkes, at forslaget til stk. 1 ikke gør noget indgreb i ophavsmandens ret til efter forslaget til § 3 at modsætte sig ændringer, der er krænkende for hans kunstneriske anseelse eller egenart.

Til stk. 2

Efter den gældende ophavsretslovs § 28, stk. 2, må ophavsretten ikke overdrages videre uden samtykke, medmindre den indgår i en forretning eller forretningsafdeling og overdrages sammen med denne. Overdrageren vedbliver efter stk. 2, 2. pkt., at være ansvarlig for, at aftalen med ophavsmanden bliver opfyldt.

Forslaget til stk. 2 medfører, at udgangspunktet om forbud mod videreoverdragelse bevares, men at videreoverdragelse kan ske, hvis denne er »sædvanlig eller åbenbart forudsat«. Formuleringen svarer til den i forslaget til § 56, stk. 1, anvendte. Bestemmelsen kan efter lovforslagets § 53, stk. 4, fraviges ved aftale.